

Prienu globos namu 2016-2017 m. (sausio-balandžio mėn.) įšivertinimas ir atitiktis senyvo amžiaus asmenų ir suaugusių asmenų su negalia ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos normoms, taikomoms socialinės globos namams

Prienu globos namai 2016 m. iš esmės atitiko ir dabar atitinka senyvo amžiaus asmenų ir suaugusių asmenų su negalia ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos normas, taikomas socialinės globos namams. Gauti visi reikalingi įštaigos veiklai dokumentai: Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos licencijos institucinei socialinei globai senyvo amžiaus ir suaugusiems asmenims su negalia (gauta 2014-06-30), įštaigos asmens sveikatos priežiūros licencija -pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros medicinos-pirminės psichikos sveikatos priežiūros, bendrosios praktikos ir bendruomenės slaugos bei kineziterapijos, masažo (nuo 2004-06-08, vėliau keista įšigaliojus naujiems teisės aktams), leidimas-higienos pasas stacionarių suaugusiųjų globos ir slaugos įštaigų veiklai (2014-01-29).

Tobulintinų veiklų sveikatos priežiūros, socialinio darbo, buities, mitybos bei personalo atitikties globos normų reikalavimams yra dėl pasikeitusio globos namų gyventojų kontingento, kurio arti 80 proc. yra didelių specialiųjų poreikių arba sunkios negalios.

Sveikatos priežiūros skyriaus įšvalgos:

- padidinti slaugytojų padėjėjų ir slaugytojų skaičių;
- organizuojant sveikatos priežiūros paslaugas labiau panaudoti PSPC privalomas teikti paslaugas pagal centre prisirašiusiųjų globos namų gyventojų skaičių ir turimą negalią;
- teikti užklašą ministerijoms dėl medikamentų : gyventojas ir jo artimieji reikalauja, kad pats asmuo turėtų savo vaistų (paskirtų ne per globos namų sveikatos priežiūros organizavimą) savo kambaryje ir juos vartotų savarankiškai. Tai neretai tampa konfliktine situacija, nes artimiesiems žmogus atrodo savarankiškesnis (pats galintis tinkamai vartoti kai kuriuos vaistus), o sveikatos priežiūros personalas įšitikina, kad žmogus negali savarankiškai naudoti medikamentų. Kaip elgtis, kad nebūtų pažeidžiamas asmens savarankiškumas ir nebūtų sukliamos pasekmės globos namų gyventojų sveikatai, kai jis gali vartoti per dideles savarankiškai naudojamų vaistų dozes?
- reikalinga pasirūpinti naujomis dezinfekcijos priemonėmis.

Personalo atitiktis

Dėl pasikeitusio globos namų kontingento būtina koreguoti personalo sudėtį - didinti slaugytojų padėjėjų, slaugytojų skaičių, mažinant ar perkvalifikuojant asmenines asistentes/globos darbuotojas, peržiūrint ir įšvertinant pagal esamą kontingentą individualios priežiūros personalo funkcijų pasidalijimą, kad būtų užtikrinta kokybiška priežiūra.

Dauguma globos namų gyventojų yra slaugomi, būtina apskritai daugiau personalo užtikrinti kokybiškam slaugos procesui (19.3. socialinės globos normų aprašo 4 priedas).

Galbūt dėl personalo stygiaus, susilpnėjusio komandinio darbo pastaruoju metu atsirado įvairios kasdieninės buities, higienos problemos. Būtinai skyrių vadovų kvalifikacijos kėlimas, kad vadovaujantis personalas gebėtų telkti darbuotojus efektyviam darbui, prisitaikant prie pasikeitusio globos namų kontingento, pasunkėjus darbo sąlygoms, kad gebėtų profesionaliau valdyti emocijas, stresines situacijas, užkirstų kelią konfliktams. Mano nuomone, kol kas reikia ieškoti vidinių rezervų didinti tiesiogiai aptarnaujančio personalo skaičių, tobulinti ir efektyvinti visą apskaitos sistemą įstaigoje, mažinti netiesiogiai aptarnaujančią personalą, nes, padidinus personalo skaičių ir su juo susijusią išlaikymo globos namuose kainą bei atsižvelgiant į esamą konkurencinę aplinką Prienų rajone, Kauno regione, galime pristigti paslaugų gavėjų.

Pastaruoju metu jaučiama dalies personalo demotyvacija, galbūt atsipalaidavimas ar „perdegimo“ sindromas, nepakankamas naujai ateinančių darbuotojų įjungimas į įstaigos veiklą. Būtina koreguoti personalo specialisto funkcijas, nukreipiant daugiau tiesioginiam bendravimui su darbuotojais.

Socialinio darbo skyrius

Atsižvelgiant į didelių specialiųjų poreikių ir sunkios negalios klientų poreikius, interesus, per pastaruosius mėnesius koreguojama socialinio darbo veiklos formos, jas labiau pritaikant sunkios negalios ligoniams. Kasmet didėjant jų skaičiui, kai reikalinga vis daugiau slaugos proceso, kyla klausimas dėl socialinio darbo apimties globos namuose apskritai. Dauguma globos namų gyventojų yra veiksniūs, tačiau per šimtą jų yra proto negalios, sergantys demencija, Alzheimerio liga. Formaliai jie privalėtų suvokti, pvz., už ką pasirašo, išsakyti savo norus, lūkesčius, problemas, vertinimus, nuomonę įvairiais gyvenimo globos namuose klausimais. Bet realiai dėl jų sveikatos paslaugų gavėjai negali atlikti paminėtų veiksmų. Kokios kvalifikacijos socialinio darbo specialistai reikalingi užtikrinti efektyviausią veiklą? Kokia maksimali kvalifikacija reikalinga kontaktuoti su artimaisiais, kontroliuoti buitį, nupirkti pageidaujamas prekes, kartu pažiūrėti TV, paskaityti spaudą ar kitą leidinį ir pan.?

Buities skyrius

Didelių specialiųjų poreikių ir sunkios negalios globos namų kontingentas, be abejo, reikalauja ir kitaip tvarkyti buitį. Darbuotojams reikalinga gerokai daugiau laiko kasdieniniam patalpų valymui, atlikti kasdienos higieną, aprenkti, pamaitinti, išruošti sveikatos priežiūros, socialinėms paslaugoms, reabilitacijai ir pan.

Ne visada užtikrinamas asmens privatumas jo kambaryje, nes tik epizodiškai naudojamos širmos, kai atliekama slauga ar higienos procedūros kambaryje.

Būtina tobulinti tiesiogiai aptarnaujančio individualios priežiūros personalo bendravimo su senyvo amžiaus ir neįgaliais asmenimis įgūdžius, mokytis ar nuolat prisiminti profesionalius veiksmus, skatinti pagal sveikatos galimybes kuo daugiau į savitvarkos procesus įjungti patį paslaugų reikalingą asmenį.

Reikia parengti bazinių kambario tvarkymo veiksmų atmintinę, saugant gyventojų sveikatą, gerbiant jo orumą ir privatumą.

Galbūt mąstyti apie funkcijų pakeitimus/korekcijas tarp pareigybių ar netgi įvairių veiklų valdymo, organizavimo, koordinavimo esminę pertvarką?

Mitybos skyrius

Mityba, pasikeitus kontingentui, taip pat gerokai keičiasi. Ji pritaikoma sergantiems įvairiomis ligomis globos namų gyventojams. Būtina paprastinti daug sąnaudų reikalaujančią maisto produktų apskaitą ir apskritai efektyvinti maisto gamybos procesą finansine-ekonomine prasme.

Vienas iš neatitikimų globos normoms -prieš daugelį metų panaikinta dietisto pareigybė, paveldėta iš tarybinių laikų reikalavimų globos įstaigoms, ir įvesta multifunkcinė –mitybos skyriaus vadovo pareigybė. Globos namuose visą parą dirba licencijuotos slaugytojos, kurios puikiai išmano dietas, mitybą , esant įvairioms ligoms, maisto technologas įgijęs specialių dietologijos žinių. Be to, yra dar aukštesnės kvalifikacijos personalo, pvz., sveikatos edukologas (su bendrosios praktikos gydytojo licencija). Taigi globos namų gyventojams yra užtikrinama mityba pagal jų sveikatą.

Parengė Angelė Bajorienė, direktorės pavaduotoja socialiniams reikalams